

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

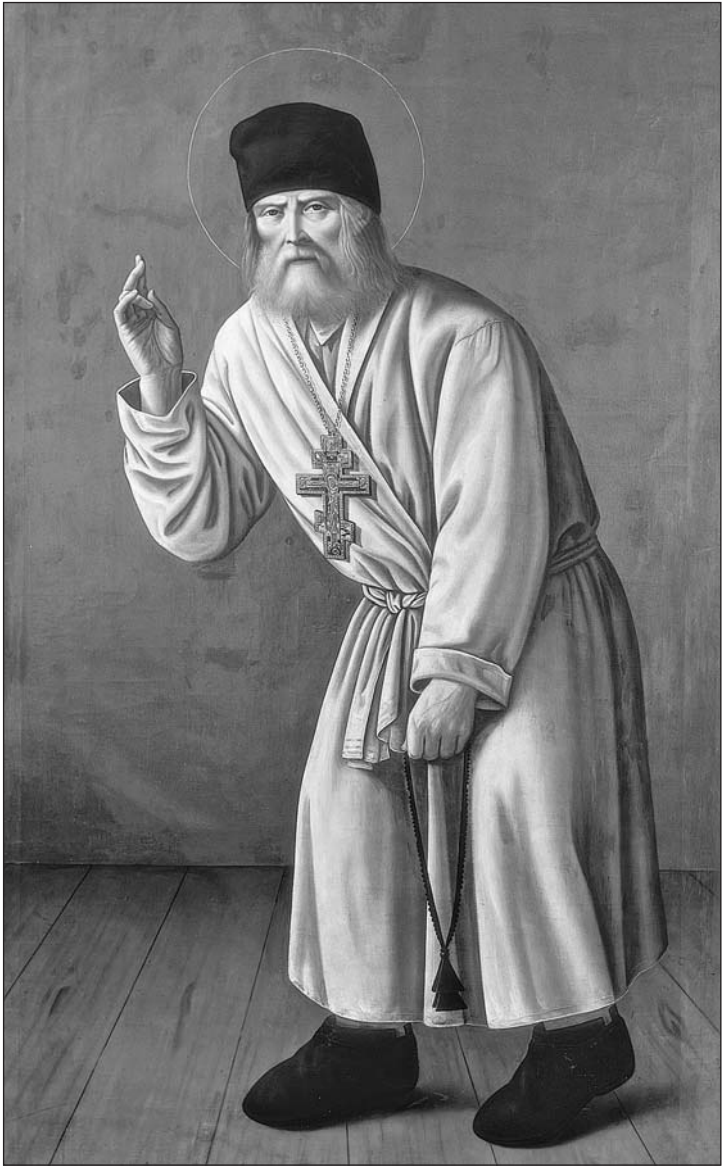
3

ᾠοίου Σεραφείμ
τοῦ Σάρωφ

ΣΤΑΧΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Όσιος Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ

Πρόλογος

ΤΡΕΙΣ είναι οι αγιότερες μορφές της Ὀρθοδοξίας τοῦ Βορρᾶ, ὁ ὅσιος Θεοδόσιος τοῦ Κιέβου, ὁ ὅσιος Σέργιος τοῦ Ραντονέζ καί ὁ ὅσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ.

Ὁ ὅσιος Σεραφεῖμ, νεότερος ἀπό τούς ἄλλους, ἔζησε τόν 18ο καί τόν 19ο αἰώνα. Γεννήθηκε στίς 19 Ἰουλίου τοῦ 1759 στήν πόλη Κούρσκ κι ἔμεινε ἐκεῖ ὡς τά δεκαεννέα του χρόνια. Στήν ἡλικία αὐτή πῆρε τή γενναία ἀπόφαση ν' ἀφοσιωθεῖ ὀλόψυχα στό Θεό καί ὀδήγησε τά βήματά του στό μοναστήρι τοῦ Σάρωφ.

Στή μοναχική του κουρά ὀνομάστηκε Σεραφεῖμ –προηγουμένως εἶχε τό ὄνομα Πρόχορος. Δύο μῆνες ἀργότερα χειροτονήθηκε διάκονος καί ὕστερ' ἀπό ἑπτὰ χρόνια, σέ ἡλικία 34 ἐτῶν, πρεσβύτερος. Ὅταν λειτουργοῦσε, πετοῦσε στά οὐράνια. Πολλές φορές ἀξιωνόταν νά βλέπει θαυμαστά ὀράματα καί ν' ἀκούει ἀγγελικές μελωδίες.

Διψώντας νά πλησιάσει περισσότερο τό Θεό, θέλησε ν' αποσυρθεῖ σέ μίαν ἐρημική περιοχή. Πῆρε ἀπό τή μονή τήν ἄδεια καί γιά δεκαπέντε χρόνια ἀφοσιώθηκε στή σιωπή, στήν ἄσκηση, στήν ἔντονη προσευχή. Βαθιά μέσα στό δάσος ἀγωνιζόταν ν' ἀνεβαίνει μέρα μέ τή μέρα τήν κλίμακα πού ὀδηγεῖ στόν οὐρανό. Τότε, ἀνεβασμένος σέ μιά μεγάλη πέτρα, ἔκανε καί τήν ἐκπληκτική ἄσκηση τῶν χιλίων ἡμερονυκτίων προσευχῆς.

Μαζί μέ τήν προσευχή διάβαζε ἀκατάπαυστα τήν Ἁγία Γραφή. “Πρέπει νά τρέφεις”, ἔλεγε, “τήν ψυχή μέ τό λόγο τοῦ Θεοῦ, γιατί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ «ἄρτος τῶν ἀγγέλων». Μ' αὐτόν πρέπει νά τρέφονται οἱ ψυχές πού ἀγαποῦν τόν Κύριο”. Ἐνιωθε βαθύτατη εὐλάβεια γιά τή Θεοτόκο. Στό πρόσωπό της ἔβρισκε ἀνέκφραστη πνευματική ἀγαλλίαση. Ἐλεγε συχνά: “Ἡ Παναγία εἶναι ἡ χαρά, ἡ μεγαλύτερη ἀπ' ὄλες τίς χαρές”.

Μέ τίς τόσες προσευχές καί μελέτες καί ἀσκήσεις, ἔγινε κατοικητήριο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γεμάτος χάρη καί σοφία καί πνευματική δύναμη. Ἀπέκτησε φήμη ἁγίου καί πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Ὁ κόσμος ἔτρεχε κοντά του γιά νά ξεδιψάσει πνευματικά.

Στήν ἀρχή ἀπέφευγε τόν κόσμο, ἀλλ' ἀργότερα, τό 1825, σέ ἡλικία 66 χρόνων, ὕστερ' ἀπό ἕνα ὄραμα καί προσταγή τῆς Θεοτόκου, ἀνοιξε τό κελλί του καί δέχόταν τούς χριστιανούς. Τώρα πιά ἄρχισε τό ἔργο τοῦ στάρετς, τοῦ πνευματικοῦ καθοδηγητῆ.

Ἡ δράση του ὡς στάρετς ὑπῆρξε καταπληκτική. Ἀναρίθμητες ψυχές πήγαιναν νά βροῦν σ' αὐτόν τή γαλήνη, τή χάρη, τή σωτηρία. Καί ὅσοι δέν μπορού-

σαν νά φτάσουν μέχρι τό κελλί του, τοῦ ἔστελναν γράμματα.

Οἱ ἐπισκέπτες του ἔφευγαν ἄλλοι ἄνθρωποι. Καθώς προσευχόταν γι' αὐτούς, καθώς τούς εὐλογοῦσε μέ τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, καθώς μύρωνε τό μέτωπό τους μέ λάδι ἀπό τό καντήλι τῆς Παναγίας, καθώς τούς ἔδινε πνευματικές συμβουλές, μιὰ μυστική δύναμη ἀπλωνόταν στίς ψυχές τους. Σ' ὅλους μοίραζε εἰρήνη, χαρά, θεϊκές εὐλογίες.

Συνιστοῦσε συχνά τήν εἰρήνη: “Ἀπόκτησε τήν πνευματική εἰρήνη, καί τότε χίλιες ψυχές ὀλόγουρά σου θά βροῦν τή λύτρωση”. Σχετικά μέ τόν προορισμό μας δίδασκε: “Ὁ πραγματικός σκοπός τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος”. Μιλοῦσε πολύ γιά τήν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Χαιρετοῦσε τούς ἐπισκέπτες του μέ τά λόγια: “Χαρά μου, Χριστός ἀνέστη!”. Καί κάθε φορά πού κοινωνοῦσε, ἔφαλλε τόν πασχαλινό κανόνα: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...».

Γιά τά πνευματικά χαρίσματα πού εἶχε, τί νά πρωτοαναφέρουμε; Τό μάτι του εἰσχωροῦσε στά βάθη τῶν καρδιῶν. Εἶχε βλέμμα προφήτη. Προέβλεπε τά μέλλοντα. Ἀπαντοῦσε σέ ἐπιστολές χωρίς νά τίς ἀνοίξει, γιατί γνόριζε τό περιεχόμενό τους. Ἦταν ἀκόμα καί θαυματοργός. Σκόρπιζε θεραπείες σέ ἀρρώστους. Πολλές φορές τό πρόσωπό του ἄστραφτε σάν ἥλιος. Καί μέσα στό δάσος, ὅταν ἀσκήτευε, εἶχε φιλίες μέ τ' ἄγρια πουλιά καί ζῶα, καί μάλιστα μέ μιὰ πελώρια ἀρκούδα, πού κάθε μέρα τόν ἐπισκεπτόταν. Ζωή προπρωτική, παραδεισένια!

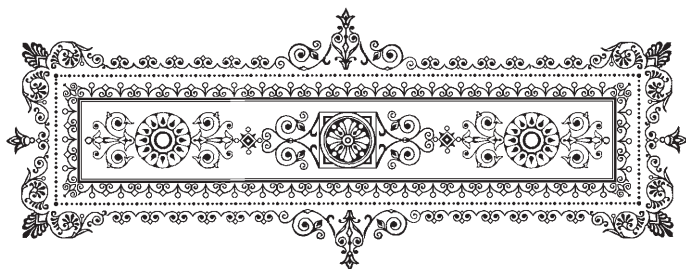
Τό πέρασμά του ἀπό τή γῆ θά μείνει ἀξέχαστο. Ἡ

Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ λίγες παρόμοιες μορφές γνώρισε. Τά λόγια του καί τά ἔργα του θά δυναμώνουν πάντα τούς πιστούς.

Ὁ θάνατός του ὑπῆρξε ὀσιακός. Στίς 2 Ἰανουαρίου τοῦ 1833 βρέθηκε νεκρός, γονατισμένος, μέ τά μάτια του προσηλωμένα στήν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ τήν προηγούμενη μέρα εἶχε κοινωνήσει καί ἀποχαιρετήσει τούς πατέρες τοῦ μοναστηριοῦ.

Ἅγιος ἀνακηρύχθηκε ἐπίσημα τό 1903. Ἡ μνήμη του γιορτάζεται στίς 2 Ἰανουαρίου, ἡμέρα τῆς κοιμήσεώς του, καί στίς 19 Ἰουλίου, ἡμέρα τῆς ἀνακομιδῆς τῶν ἱερῶν του λειψάνων. Εἶθε οἱ πρεσβεῖες του νά μᾶς ἐνισχύουν στό δρόμο τῆς ζωῆς μας καί τό παράδειμά του νά μᾶς ἐμπνέει.

Σταχυολογήματα

Ο ΠΟΥ βρίσκεται ο Θεός, εκεί δέν υπάρχει κακό. Όλα όσα προέρχονται από τό Θεό, έχουν μέσα τους τήν ειρήνη καί ὀδηγοῦν τόν ἄνθρωπο στήν αὐτοκατάκριση καί τήν ταπεινώση.

«Ἡ πίστη χωρίς τά ἔργα εἶναι νεκρή» (Ἰακ. 2:26). Ἡ ἀληθινή πίστη δέν μπορεῖ νά υπάρξει χωρίς τά ἔργα. Ὅποιος πραγματικά πιστεύει, ἐκεῖνος ὀπωσδήποτε θά κάνει καί καλά ἔργα.

Ἄν ὁ ἄνθρωπος, ἀπό ἀγάπη στό Θεό καί ἀπό ἀφοσίωση στή ζωή τῆς ἀρετῆς, δέν πολυμεριμᾷ γιά τόν ἑαυτό του, πιστεύοντας ὅτι γι' αὐτόν φροντίζει ὁ Θεός, αὐτή του ἡ ἐμπιστοσύνη στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ εἶναι καί γνήσια καί συνετή.

“Όποιος πραγματικά αγαπάει τό Θεό, θεωρεί τόν έαυτό του ταξιδιώτη καί ξένο στή γῆ αὐτή. Στήν έπιδιώξή του νά ένωθεί μέ τό Θεό, Αὐτόν μονάχα άτενίζει συνεχῶς μέ τό νοῦ καί τήν καρδιά του.

“Ό άνθρωπος πού θ’ άποφασίσει νά ζήσει τήν έσωτερική ζωή, πρῶτ’ άπ’ όλα πρέπει νά έχει τό φόβο τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι καί ἡ άρχή τῆς σοφίας (Παροιμ. 1:7).

“Ό νοῦς τοῦ προσεκτικοῦ ανθρώπου μοιάζει μέ άγρυπνο φύλακα καί φρουρό τῆς έσωτερικῆς ‘Ιερουσαλήμ. Άπό τό ὕψος τῆς πνευματικῆς ζωῆς, βλέπει μέ τό καθαρό του μάτι τίς ένάντιες δυνάμεις, γύρω του καί μέσα στήν ψυχή του, σύμφωνα μέ τά λόγια τοῦ Ψαλμωδοῦ: «Καί εἶδαν τά μάτια μου τί έπαθαν οἱ έχθροί μου» (Ψαλμ. 53:9).

“Ό άνθρωπος, όσο έχει τή σάρκα του, μοιάζει μέ άναμμένο κερι. “Όπως τό κερι εἶναι προορισμένο νά λιώσει, έτσι καί ό άνθρωπος νά πεθάνει. ‘Η ψυχή του όμως εἶναι άθάνατη, γι’ αὐτό καί πρέπει νά μεριμνοῦμε περισσότερο γιά τήν ψυχή παρά γιά τό σῶμα: «Τί ώφελεῖται ό άνθρωπος, αν κερδίσει όλόκληρο τόν κόσμο, χάσει όμως τήν ψυχή του; “Η τί μπορεί νά δώσει ό άνθρωπος ώς άντάλλαγμα γιά τήν ψυχή του;» (Ματθ. 16:26).

Ἄν ἐπιτρέψει ὁ Κύριος νά δοκιμάσει ὁ ἄνθρωπος ἀσθένειες, τότε Ἐκεῖνος θά τοῦ δώσει καί τή δύναμη τῆς ὑπομονῆς.

Πρέπει νά συνηθίσεις τό νοῦ σου νά «κολυμπάει» μέσα στό νόμο τοῦ Κυρίου. Κάτω ἀπό τήν καθοδήγηση Ἐκεῖνου νά προσαρμόζεις καί τή ζωή σου.

Ἡ εἰρήνη τῆς ψυχῆς ἀποκτᾶται μέ τίς θλίψεις. Ἡ Γραφή λέει: «Περάσαμε ἀπό τή φωτιά καί τόν κατακλυσμό τῶν θλίψεων. Τελικά, ὅμως, μᾶς ὁδήγησες σέ τόπο ἀναψυχῆς» (Ψαλμ. 65:12).

Τίποτε δέν συμβάλλει τόσο στήν ἀπόκτηση τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης, ὅσο ἡ σιωπή καί ἡ συζήτηση μέ τόν ἑαυτό μας μᾶλλον παρά μέ τούς ἄλλους.

Μπορεῖς, βλέποντας τόν ἥλιο μέ τά φυσικά μάτια, νά μή χαίρεσαι; Μά πόσο μεγαλύτερη χαρά θά νιώθεις, ὅταν ὁ νοῦς σου βλέπει μέ τά ἐσωτερικά μάτια τόν Ἥλιο τῆς δικαιοσύνης, τό Χριστό;

Γιά νά διατηρήσεις τήν ψυχική εἰρήνη, πρέπει νά διώχνεις ἀπό κοντά σου τήν ἀθυμία, νά προσπαθεῖς νά ἔχεις τό πνεῦμα τῆς χαρᾶς, νά ἀποφεύγεις τήν κατάκριση τῶν ἄλλων καί νά συγκαταβαίνεις στίς ἀδυναμίες τῶν ἀδελφῶν σου.

Κάθε πρόοδο καί έπιτυχία, σ' όποιονδήποτε τομέα τής ζωής μας, πρέπει νά τίς άποδίδουμε στον Κύριο. Καί μαζί μέ τόν προφήτη νά λέμε: «Όχι σ' έμās, Κύριε, όχι σ' έμās, αλλά στ' όνομά σου δώσε δόξα» (Ψαλμ. 113:9).

Στό 35ο έτος τής ηλικίας του, δηλαδή στά μισά περίπου τής επίγειας ζωής του, ό άνθρωπος κάνει συνήθως μεγάλο άγώνα για νά συγκρατήσει τόν έαυτό του. Πολλοί, σ' αύτή τήν ηλικία, δέν παραμένουν στό δρόμο τής άρετής. Ξεφεύγουν καί άκολουθοϋν τό δρόμο τών έπιθυμιών τους.

Όποιος θέλει νά σωθει, πρέπει νά διατηρεί τήν καρδιά του σέ κατάσταση μετάνοιας καί συντριβής: «Θυσία ευάρεστη για τό Θεό είναι ή ψυχή πού έχει συντριβεί μέ τή μετάνοια. Ποτέ δέν θά καταφρονήσει ό Θεός καρδιά πού νιώθει συντριβή καί ταπείνωση» (Ψαλμ. 50:19).

Όταν ό άνθρωπος προσπαθει νά έχει καρδιά ταπεινή καί λογισμό ειρηνικό, τότε όλες οι σκευωρίες του έχθρου μένουσ άνενέργητες. Γιατί όπου ύπάρχει ή ειρήνη τών λογισμών, εκεί άναπαύεται ό ίδιος ό Θεός.

Ἡ ἀπελπισία εἶναι ἡ μεγαλύτερη χαρά τοῦ διαβόλου. Εἶναι ἀμαρτία θανάσιμη.

Προτοῦ ἀκούσεις τόν ἄλλον, δέν πρέπει ν' ἀπαντᾷς. «Ἐκεῖνος πού ἀποκρίνεται χωρίς ν' ἀκούσει πρῶτα, εἶναι ἀσύνετος καί ντροπιάζεται» (Παρ. 18:13).

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δεχθεῖ κάτι τό θεϊκό μέσα του, ἡ καρδιά του χαίρεται. Ὅταν, ἀντίθετα, δεχθεῖ κάτι τό διαβολικό, τότε συγχύζεται καί ταράζεται.

Ὅποιος σηκώνει τήν ἀρρώστια μέ ὑπομονή καί εὐγνωμοσύνη στό Θεό, στεφανώνεται σάν μάρτυρας.

Πρέπει νά διώχνουμε μακριά τούς ἀκάθαρτους λογισμούς, ιδιαίτερα ὅταν προσευχόμαστε στό Θεό. Γιατί δέν εἶναι δυνατό νά συνυπάρχουν ἡ δυσοσμία μέ τήν εὐωδία.

Ἄν ἐμεῖς δέν συμφωνοῦμε μέ τούς κακούς λογισμούς, πού προέρχονται ἀπό τό διάβολο, κάνουμε πολύ καλά. Γιατί τό ἀκάθαρο πνεῦμα μόνο στούς ἐμπαθεῖς ἀνθρώπους ἀσκεῖ ἀποτελεσματικά τήν ἐπίδρασή του, ἐνῶ τούς ἀπαθεῖς προσπαθεῖ νά τούς ἐπηρεάσει ἀπό μακριά.

Ὁ νέος ἄνθρωπος εἶναι ἀδύνατο νά μὴν ταραζέται ἀπὸ σαρκικούς λογισμούς. Πρέπει γι' αὐτό νά προσεύχεται ἐπίμονα στό Θεό, γιά νά σβήνει τή σπίθα τῶν αἰσχυρῶν ἐπιθυμιῶν μόλις ἐμφανίζεται. Ἔτσι δέν θά δυναμώσει ποτέ ἡ φλόγα.

Πρέπει νά τά ὑπομένουμε ὅλα γιά χάρη τοῦ Θεοῦ μέ εὐχαρίστηση. Ἡ ζωή μας, συγκριτικά μέ τήν αἰωνιότητα, εἶναι μιά στιγμή. Γι' αὐτό καί ὁ ἀπόστολος λέει πῶς «ὅσα ὑποφέρουμε τώρα, δέν ἰσοσταθμίζουν τή δόξα πού μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός στό μέλλον» (Ρωμ. 8:18).

Ἄς ἀγαπήσουμε τήν ταπεινοφροσύνη, γιά νά δοῦμε τή δόξα τοῦ Θεοῦ. Γιατί ὅπου στάζει ἡ ταπεινοφροσύνη, ἐκεῖ ἀναβλύζει ἡ θεϊκή δόξα.

Χωρίς τό φῶς, ὅλα εἶναι σκοτεινά. Καί χωρίς τήν ταπεινοφροσύνη, τίποτα δέν ὑπάρχει μέσα στόν ἄνθρωπο, παρά μόνο σκοτάδι.

Ὅπως τό κερί, ἂν δέν ζεσταθεῖ καί δέν μαλακώσει, δέν μπορεῖ νά δεχθεῖ πάνω του σφραγίδα, ἔτσι καί ἡ ψυχή, ἂν δέν δοκιμαστεῖ μέ τούς κόπους καί τίς ἀσθένειες, δέν μπορεῖ νά δεχθεῖ πάνω της τή σφραγίδα τῆς ἀρετῆς.

Στούς συνανθρώπους μας πρέπει νά φερόμαστε μέ λεπτότητα, χωρίς οὔτε μέ τό βλέμμα μας νά τούς προσβάλλουμε.

Τόν συγχυσμένο καί θλιμμένο ἄνθρωπο φρόντισε νά τόν ἐνθαρρύνεις μέ λόγια ἀγάπης.

Γιά τήν ἀδικία πού σοῦ προσξενοῦν οἱ ἄλλοι, ὅποια κι ἄν εἶναι αὐτή, δέν πρέπει νά ἐκδικεῖσαι. Ἄπεναντίας, νά συγχωρεῖς ἀπό τά βάθη τῆς καρδιάς σου ἐκεῖνον πού σέ ἀδίκησε.

Δέν πρέπει νά τρέφεις στήν καρδιά σου μίσος καί ἀντιπάθεια ἐναντίον ἐκείνου πού σέ ἐχθρεύεται. Ἀλλά νά τόν ἀγαπᾶς καί νά τοῦ κάνεις ὅσο μπορεῖς τό καλό, ἀκολουθώντας τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ: «Ν' ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς σας, νά εὐεργετεῖτε αὐτούς πού σᾶς μισοῦν» (Ματθ. 5:44).

Ἡ πύλη τῆς μετάνοιας εἶναι γιά ὅλους ἀνοιχτή, καί κανεῖς δέν ξέρει ποιός θά τήν πρωτοπεράσει· ἐσύ, πού κατακρίνεις τόν ἄλλον, ἢ αὐτός, πού κατακρίνεται ἀπό σένα;

Κατάκρινε πάντοτε τόν ἑαυτό σου καί θά πάψεις νά κατακρίνεις τούς ἄλλους.

Μπορείς νά κατακρίνεις μία πράξη κακή, ποτέ όμως εκείνον πού τήν ἔκανε.

“Όταν ἐγκαταλειφθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπό τό Θεό, τότε ὁ διάβολος εἶναι ἕτοιμος νά τόν ἀφανίσει, ὅπως ἀφανίζει ἡ μυλόπετρα τό σπόρο τοῦ σιταριοῦ.

Ἡ περιττή μέριμνα γιά τά βιοτικά πράγματα εἶναι γνώρισμα ἀνθρώπου ἄπιστου καί μικρόψυχου. Καί εἶναι συμφορά, ἄν φροντίζουμε οἱ ἴδιοι γιά τόν ἑαυτό μας, καί δέν στηριζόμαστε στό Θεό, πού φροντίζει γιά μᾶς!

Εἶναι καλύτερα νά περιφρονοῦμε ὅσα δέν εἶναι δικά μας, δηλαδή τά πρόσκαιρα καί τά παροδικά, καί νά ζητᾶμε τά δικά μας, δηλαδή τά ἀφθαρτα καί τά αἰώνια.

Ἡ θλίψη εἶναι τό σκουλήκι τῆς καρδιάς, πού κατατρῶει τή μητέρα πού τό γέννησε.

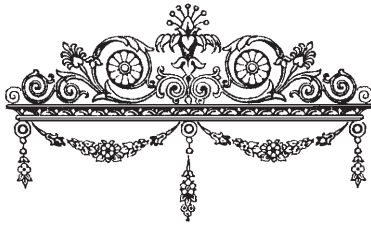
“Όποιος νίκησε τά πάθη, αὐτός νίκησε καί τή θλίψη. “Όποιος νικιέται ἀπό τά πάθη, δέν θ’ ἀποφύγει τά δεσμά τῆς θλίψεως. “Όπως ὁ ἄρρωστος φαίνεται ἀπό τό χρῶμα τοῦ προσώπου του, ἔτσι καί ὁ ἔμπαθής ἀπό τήν κατάθλιψη.

Ὁ Κύριος φροντίζει γιά τή σωτηρία μας. Ὁ ἀνθρωποκτόνος ὄμως διάβολος προσπαθεῖ νά μᾶς ὀδηγήσει στήν ἀπελπισία.

Δέν πρέπει νά κλονιζόμαστε στήν πνευματική ζωή ἀπό καμιά ἐχθρική δύναμη. Ἀντίθετα, νά στηριζόμαστε στά λόγια τοῦ Θεοῦ: «Μή φοβηθεῖτε ὅ,τι αὐτοί φοβοῦνται, οὔτε νά ταραχθεῖτε, γιατί ὁ Θεός εἶναι μαζί μας. Μόνο τόν Κύριο νά τιμᾶτε ὡς ἅγιο, καί μόνο αὐτός νά σᾶς ἐμπνέει σεβασμό καί φόβο» (πρβλ. Ἦσ. 8:12-13).

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ